

“El nostre pa de cada festa”, sacerdotal missatge

per Pere Roca i Garriga

Potser, de tan fixar-nos i insistir en la personalitat de Mossèn Geis com a poeta, hem deixat massa en un segon pla -si no és que ens n'hem oblidat frívolament- el Mossèn Geis sacerdot. I justament aquest caràcter sacerdotal és, si no vaig errat, el primer i fonamental dels aspectes que en ell cal considerar si volem ésser fidels a la jerarquia dels valors que tenim a la vista; i també, diria jo, per una altra raó: perquè, a la pràctica, la seva condició sacerdotal matisa decididament el seu tracte amb les Muses. Si Mossèn Geis fou sacerdot-poeta, en ell aquest meravellós binomi cal entendre'l respectant estrictament l'ordre de prelación que enuncien aquests dos conceptes. Abans que altra cosa, Mossèn Geis fou sacerdot.

Sacerdot-poeta català!... De seguida copsem la similitud de tarannà i de perfil que existeix entre ell i el gran sacerdot-poeta de Catalunya, Mossèn Jacint Verdaguer. Qui podrà negar, en efecte, que, sense imitar-lo al peu de la lletra, Mossèn Geis seguí les petjades del vat de Folgueroles, se situà en la seva línia i el tingué com a model, patró i exemple? Negar-ho seria negar la mateixa evidència. I ara deixeu-me dir, sense donar al fet que diré cap mena de transcendència, que la data de naixença de Mossèn Geis, és a dir, l'any 1902, és curiosament coincident amb la de l'òbit de Mossèn Cinto.

Sacerdot-poeta català!... Situem-lo, doncs, entre el bell estol de sacerdots de la nostra terra que -no pas monocordes, sinó cadascun d'ells amb registre propi- excel·liren en el conreu de les lletres al llarg de l'època post-verdagueriana que estem vivint: Mossèn Antoni Navarro, Mossèn Llorenç Riber, Mossèn Ramon Garriga, Mossèn Jacint Costa, Mossèn Miquel Melendres, Mossèn Ramon Muntanyola, Mossèn Pere Ribot... sense oblidar, naturalment, el sabadellenc Mossèn Josep Cardona, gran amic que fou de Mossèn Geis.

Vingut, de la seva Girona aimada, a Sabadell l'any 1929, Mossèn Geis quedà incardinat com a Organista i Mestre de Capella a la parròquia de Sant Feliu, que és on desenrotllà el seu ministeri sacerdotal fins a la seva mort. S'incorporà a la clerecia sabadellenca i seguí, al llarg dels anys, les vicissituds de tota mena que constitueixen la història de la ciutat en aquest mig segle llarg. Visqué entre nosaltres com a sacerdot de Crist i ens ajudà a viure com a cristians, dispensant-nos ministerialment les gràcies divines pel conducte dels sagraments i amb el ministeri de la paraula; també amb la seva exquisida i discreta caritat envers tots els germans de pelegrinatge.

Una bella mostra testimonial del Mossèn Geis sacerdot, la constitueix, sens dubte, aquest llibre que ara tinc a les mans i que poguérem veure com a novetat a les nostres llibreries just un mes abans que el seu autor, ja malalt, se n'anés d'aquest món; un llibre que té, doncs, un cert caràcter testamentari que el fa doblement valuós i estimable. Quin títol més bonic que li posà el sacerdot-poeta que l'havia escrit “*El nostre pa de cada festa*”! És com una resposta humilment atenuada, a aquella petició que estem avesats a fer quan resem el Pare Nostre, i es refereix al Pa de la Paraula, que va tan lligat amb el Pa

de l'Eucaristia: *Glosses Homilètiques d'un Trienni Litúrgic (1981-1984)* n'és el subtítol. Mossèn Geis ens hi dona, amb gest sacerdotal i amb litúrgica parsimònia, el nostre pa de cada diumenge.

La cosa queda, em sembla, prou explícita. Es tracta de l'aplec dels comentaris evangèlics dels diumenges d'aquests tres anys. Però, com sabem els sabadellens i el mateix Mossèn Geis aclareix (per als no sabadellencs) en el Pòrtic de l'obra, es tracta exactament dels guions o síntesis de les homilies que predicà a la feligresia santfeliuena a les misses dominicals de tot aquest període i que publicava puntualment el diari el dissabte anterior a cadascun d'ells. I, a fe que és cosa bella de veure reunides cent seixanta-quatre homilies i que un hom sent una íntima satisfacció només de pensar que no són d'altre que de Mossèn Geis, a qui sempre havia escoltat amb delectança i profit.

Seria difícil, d'aqueixes cenyides proses, destriar allò que és el seu estricte valor literari d'allò altre que en constitueix el seu missatge doctrinal, que és el que les ha motivades i que, en darrera instància, les justifica. El que en tot cas podem afirmar és que, al darrere d'una forma grata, escaient i expressiva, pròpia d'un escriptor que coneix els secrets de la llengua i que, a més, és devot de la claredat i al·lèrgic a tota retòrica, s'hi troba, sense necessitat de furgar, el pinyol de la teologia catòlica, apostòlica i romana en el seu estat pur. I s'hi descobreix, també, la més erudita familiaritat amb el tresor inexhaurible de les Sagrades Escriures, amb el congruent equilibri entre Vell i Nou Testament i amb el toc complementari de la Patrística.

Potser no caldria dir que, tenint com tenen Mossèn Geis com autor, aquestes homilies porten el segell de l'originalitat. Vull dir que són comentaris que, sense apartar-se un àpex del fons del tema que suggereix el text evangèlic al qual es refereixen, no són tributàries

MONISTROL
CINE FOTO

Fotografia - Cinema

Passeig de la Plaça Major, 4
SABADELL

dels conceptes tòpics ni de les consideracions estereotipades, sinó que presenten aci i allà inesperades "sortides" que els donen vivesa i que capten la nostra atenció. No són, en una paraula, les homilies d'un sacerdot i prou, sinó les d'un sacerdot-poeta que és les dues coses plegades les vint-i-quatre hores del dia: a l'altar i a la trona, com en el seu escriptori o en l'esplendor d'uns Jocs Florals. Les d'un home transparent i íntegre que no sent cap necessitat de fer dicotomies en la seva vida ni de canviar-se d'ulleres segons els llocs i les circumstàncies.

Si "El nostre pa de cada festa" és un testimoni perdurable del zel pastoral d'un sacerdot digne i exemplar, també ho és de la vàlua d'un poeta i d'un escriptor molt estimable. D'aquestes dues facetes, indissolublement enllaçades i tan bellament harmonitzades, de Mossèn Geis, és la nostra ciutat la qui, més que ningú, ha pogut palpar-ne totes les virtualitats: més de cinquanta-set anys ha conviscut amb nosaltres, tota una vida! Una vida no pas reclosa en un "splendid isolement" o en una "torre de vori", sinó generosament bolcada envers els seus consemblants. Una vida de... sacerdot-poeta. Laus Deo!

Mossèn Camil Geis

per Leandre Amigó

Ha mort Mossèn Camil Geis. Podrien dir-se moltes coses sobre la seva admirable persona. Va ser un sacerdot exemplar, un músic excel·lent i un poeta de fina sensibilitat. Jo, ara vull parlar del prosista, un aspecte poc estudiat en la seva labor literària. Em refereixo al seu interessant llibre de prosas *Pas i repàs*. Escribia amb una prosa senzilla; però la facilitat aparent anava acompanyada de precisió. La claredat i nitidesa del llenguatge, tan sols s'aconsegueixen per l'esforç d'una consciència tensa i exigent. Existeixen, a part de l'estil, dos factors poderosos: l'ambient i el ritme. Ambient i ritme que, d'una manera parcial, són comuns a la seva obra poètica i musical.

Quan parlava de les *Festes assenyalades*, sabia trobar la gràcia expositiva. I si narrava un "Via-Crucis", tot era un cant de perdó i amor. I sorprenia la seva erudició en glossar, per exemple, "Stabat Mater". En totes les seves proses s'hi troba un català viu, acolorit.

En un recull d'escrits intítulat *Honorable senectut*, Mossèn Camil Geis tracta de la Sagrada Escripura plena d'al·lusions a favor dels vells; dels Llibres Sagrats que ens exhorten, amb paraules trèmules d'amor, que "mai no hem d'afrontar cap home en la seva vellesa, car nosaltres també envellim". Obra de moralista i sociòleg, dirà algu? Sí. Però concentrant l'atenció certerament en el món contemporani, per tal de sondejar zones socials i cristianes amb la consciència en pau i amb els passos del cor. I, sense proposar-s'ho, la seva literatura es tornava documental i social alhora. Què volia, en definitiva el seu autor pels homes selectes que caminen vers l'ocàs de la vida? Que no se'ls oblidi, car sabia que l'existència de l'home és efímera. Tanmateix, sobreviuen les obres que surten de les seves mans.

Camil Geis ens parla, també, de la tecnocràcia. I sobre les coses passades de moda tenia aquesta viva definició: "Si l'art no és més que modern, què serà després sinó passat de moda?" I aquesta altra: "Un eslògan que ha fet fortuna: a nivell d'això... a nivell d'allò altre... Potser és pequè tot està tan desnivellat?"

En *Una garba de mal lligar* ens explica la sortida del seu primer llibre "Rosa Mística", primera publicació catalana

Mn. Geis (oli de Molins de Mur - 1964).

autoritzada, l'any 1942, per la censura estatal de l'època. Us adonareu del difícil que va ser fomentar la reviviscència de la llengua catalana en aquella capgirada etapa de la nostra història.

L'obra de Mossèn Geis és d'aquest temps, d'aquesta hora. Però no té una data limitada, sinó que se situa en el límit d'allò que en diem clàssic. El que llegim avui podem llegir-ho demà amb el mateix entusiasme. Ell estimava el poble i les paraules contar i cantar en l'orgia de la imaginació. I sempre sabia dialogar per tal de no destruir la vida.

(Publicat a "Catalunya Cristiana", núm. 332, febrer-86).

llibreria sabadell

Passatge Manresa, 7 - Tel. 7260570
Apartat de Correus 355 - SABADELL

GESTORIA ADMINISTRATIVA
Eodina

Advocat Cirera, 32
Tels. 725 93 22 - 725 95 32
725 97 21 - 726 01 64

SABADELL